

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

Austrumlatgalē

ED Austrumlatgalē
@ED_Austrum_LTG

[http://www.draugiem.lv/
edic.austrumlatgale/](http://www.draugiem.lv/edic.austrumlatgale/)

[https://www.facebook.com/
EDAustrumlatgale](https://www.facebook.com/EDAustrumlatgale)

www.rezeknesnovads.lv

Ja jūs meklējat informāciju par ES un sastopaties ar grūtibām orientēties dažādos informācijas avotos, EUROPE DIRECT informācijas centrs Austrumlatgalē var jums palīdzēt kā pirmais kontakta punkts, kas nodrošinās atbildes uz vispārīgiem jautājumiem, bet specifisku jautājumu gadījumā novirzīs jūs uz labāko informācijas avotu vai sniegs padomu.

JŪS jautājat, MĒS atbildam Visbiežāk uzdotie jautājumi...

Jūs jautājat:

KAS IR EUROPE DIRECT?

Mēs atbildam:

EUROPE DIRECT ir visu Eiropas Savienību aptverošs tīkls, kas ļauj iedzīvotājiem saņemt nepieciešamo informāciju un sazināties ar Eiropas Komisiju savas dzīves vietas tuvumā. Latvijā ir deviņi Europe Direct informācijas centri, kas sniedz informāciju, padomu un palīdzību, uzklausa iedzīvotāju jautājumus, viedokļus un ieteikumus, kā arī nodrošina vietējām vajadzībām pieejamo informāciju.

EUROPE DIRECT informācijas centri piedāvās plašu pakalpojumu klāstu - ES tiesību aktus, dažādu programmu un politikas jomu dokumentus, līgumu tekstus, kā arī iespēju Eiropas Komisijai rakstiski uzdot jautājumu, izteikt savas atsauksmes vai viedokli, kā arī bezmaksas (no fiksētām līnijām) tālruni sazināties ar EUROPE DIRECT centru: 00800 6 7 8 9 10 11.

Jūs jautājat:

KUR ATRODAS EUROPE DIRECT INFORMĀCIJAS CENTRS AUSTRUMLATGALE?

Mēs atbildam:

- Rēzeknes novada pašvaldības telpās Rēzeknē
- Preiļu Galvenajā bibliotēkā
- Ludzas pilsētas galvenajā bibliotēkā
- Krāslavas novada centrālajā bibliotēkā

Jūs jautājat:

KĀDU INFORMĀCIJU VAR IEGŪT EUROPE DIRECT INFORMĀCIJAS CENTRĀ AUSTRUMLATGALE?

Mēs atbildam:

- vispārīgu informāciju par Eiropas Savienību un dažādam tās politikām, darbu, institūcijām un politikām,
- praktisku informāciju par dažādiem jautājumiem, variet atrast nosaukumus, adreses un tālrunu numurus attiecīgajām organizācijām, ar kurām jums varētu nākties sadarboties,
- ceļvežus, kas sniedz pārskatu par jūsu tiesībām un iespējām Eiropas Vienotajā tirgū,
- nodeiņas interneta adreses,
- padomus, kas jums palīdzēs pārvarēt praktiskas problēmas, izmantojot savas tiesības Eiropā,
- darba piedāvājumu datubāzi ar darba vakancēm Eiropā, kas pieejamas darba meklētājiem no visām Eiropas Savienības valstīm,
- informāciju par ES struktūrfondiem,
- informāciju par patērētāju un pilsoņu tiesībām ES,

Jūs jautājat:

KAS IR EUROPE DIRECT INFORMĀCIJAS CENTRS
AUSTRUMLATGALĒ?

Mēs atbildam:

Europe Direct informācijas centrs Austrumlatgalē dibināts 2013.gadā un tā vispārējais mērķis ir ikvienam iedzīvotājam sniegt viegli pieejamu informāciju, palīdzību un atbildes uz dažādiem jautājumiem par Eiropas Savienību, ņemot bezmaksas informatīvus seminārus, kā arī uzklausi iedzīvotāju viedokli par dažādiem Eiropas Savienības jautājumiem un informēt par tiem Eiropas Komisiju.

Jūs jautājat:

KO APKALPO EUROPE DIRECT INFORMĀCIJAS
CENTRS?

Mēs atbildam:

Iedzīvotājus, uzņēmumus, studentus un citus - jebkuru un ikvienu, kam ir jautājumi par Eiropas Savienību.

Jūs jautājat:

KĀ ATRAST EUROPE DIRECT INFORMĀCIJAS
CENTRU RĒZEKNES NOVADA PAŠVALDĪBAS
TIEPĀS?

Mēs atbildam:

Europe Direct informācijas centrs Austrumlatgalē atrodas Rēzeknes novada pašvaldībā, Rēzeknē, Atbrīvošanas alejā 95, 3. stāvā, 31. vai 33. kabinetā. Darba laiks plkst. 8:00 - 16:30. Tel. +37164607177 vai +37126554478. E-pasts: Inta.Rimsane@rdc.lv vai Madara.Laksa@rdc.lv

Jūs jautājat:

VAI INFORMĀCIJA PAR EUROPE DIRECT INFORMĀCIJAS CENTRU AUSTRUMLATGALĒ IR ATRODAMA INTERNETĀ?

Mēs atbildam:

Informācija par Europe Direct informācijas centru Austrumlatgalē ir atrodama Rēzeknes novada pašvaldības mājas lapā www.rezeknesnovads.lv.

Jaunākā informācija par ES un finansējuma iespējām tiek regulāri ievietota ne tikai informatīvajos izdevumos, bet arī sociālajos tīklos. Kļūstiet par sekotāju un saņemsiet jaunāko informāciju Draugos, Twitter un Facebook (uzklišķinot uz "like")!

- http://twitter.com/ED_Austrum_LTG
- <http://www.draugiem.lv/edic.austrumlatgale/>
- <http://www.facebook.com/EDAustrumlatgale>

Jūs jautājat:

VAI EUROPE DIRECT INFORMĀCIJAS CENTRĀ VAR IEGŪT INFORMĀCIJU PAR PROJEKTU FINANSĒŠANAS IESPĒJĀM?

Mēs atbildam:

Jā, mēs varam sniegt informāciju par Eiropas Savienības fondu finansējuma piesaistīšanu dažādiem projektiem (piem. Izglītības, sociālajā, uzņēmējdarbības un citās jomās). No kopumā visām ES dalībvalstīm pieejamā 325,1 miljarda eiro Latvija turpmākajos septiņos gados varēs apsaimniekot aptuveni 4,5 miljardus eiro.

Jūs jautājat:

VAI EUROPE DIRECT INFORMĀCIJAS CENTRĀ VAR IEGŪT INFORMĀCIJU PAR KURSIEM ĀRZEMĒS?

Mēs atbildam:

Jā, pie mums var uzzināt par stipendiju, profesionālās pilnveides kursu, studiju un prakšu iespējām ārzemēs.

INFORMĀCIJA PAR ES

ES vēsture

Par Eiropas integrācijas sākumu uzskata Eiropas Ogļu un tērauda kopienas izveidošanu 1951. gadā. Kopienas mērķis bija apvienot kontroli pār dalībvalstu, galvenokārt Francijas un Rietumvācijas, ogļu un tērauda industrijām. Galvenā doma bija, ka, apvienojot kontroli pār ietekmīgākajām stratēģiskajām nozarēm, karš dalībvalstu starpā vairs nebūtu iespējams. Kopienas dibinātāji deklarēja to kā „pirmo soli uz federālu Eiropu”. Bez Francijas un Vācijas ES dibināšanā piedalījās arī Itālija un trīs Beniluksa valstis: Beļģija, Nīderlande un Luksemburga.

Vēl divas kopienas tika nodibinātas **1957. gadā**: Eiropas Ekonomikas kopiena (EEK), kas iedibināja muitas savienību, un Eiropas Atomenerģijas kopiena sadarbībai atomenerģijas attīstībai.

1967. gadā Apvienošanās līgums izveidoja vienu šo triju kopienu institūciju, ko nosauca par Eiropas Kopienām, vai biežāk vienkārši par Eiropas Kopieni (EK).

1973. gadā notika pirmā Eiropas Kopienas paplašināšanās, kad pievienojās Dānija, Īrija un Apvienotā Karaliste. Arī Norvēģija tajā pašā laikā veda pārrunas par pievienošanos, bet valsts iedzīvotāji to referendumā noraidīja.

1979. gadā notika pirmās tiešās Eiropas Parlamenta vēlēšanas.

1981. gadā Grieķija kļuva par Eiropas Kopieni dalībvalsti.

1986. gadā kopienai pievienojās Spānija un Portugāle.

1990. gadā pēc Dzelzs priekškara krišanas VDR kļuva par Eiropas Kopienas dalībnieci apvienotās Vācijas sastāvā.

1993. gada 1. novembrī stājās spēkā Māstrihtas līgums, kas iedibināja kopienas pārskatīto struktūru un jauno nosaukums „Eiropas Savienība”.

1995. gadā ES pievienojās Austrija, Zviedrija un Somija.

2002. gadā eiro 12 dalībvalstīs aizvietoja nacionālās valūtas.

2004. gadā ES pievienojās 10 jaunas valstis:
Latvija, Igaunija, Lietuva, Polija, Čehija,
Slovākija, Slovēnija, Ungārija, Malta un Kipra.

2007. gadā pievienojās Bulgārija un Rumānija.

2007. gadā eiro zonai pievienojās Slovēnija,
2008. gada 1. janvārī Malta un Kipra, savukārt
2009. gada 1. janvārī – Slovākija.

2009. gada 1. decembrī stājās spēkā
Lisabonas līgums.

2013.gads – Eiropas Savienībai pievienojās
Horvātija.

ES dalībvalstis

1950. gads (dibinātājvalstis)

FRANCIJA

VĀCIJA

ITĀLIJA

NĪDERLANDE

BEĻĢIJA

LUKSEMBURGA

1973. gads

ĪRIJA

APVIENOTĀ KARALISTE

DĀNIJA

1981. gads

GRIEĶIJA

1986. gads

SPĀNIJA

PORTUGĀLE

1995. gads

AUSTRIJA

ZVIEDRIJA

SOMIJA

2004. gads

ČEHIJA

MALTA

IGAUNIJA

POLIJA

KIPRA

SLOVĀKIJA

LATVIJA

SLOVĚNIJA

LIETUVA

UNGĀRIJA

2007. gads

RUMĀNIJA

BULGĀRIJA

2013. gads

HORVĀTIJA

ES simboli

EIROPAS KAROGS ir ne tikai Eiropas Savienības simbols, bet pauž arī Eiropas vienotības un identitātes ideju plašākā nozīmē. Eiropas karogā ir redzams 12 zelta zvaigžņu aplis uz zila fona. Zvaigžnes simbolizē Eiropas tautām kopīgos vienotības, solidaritātes un harmonijas ideālus. Zvaigžņu skaits nav saistīts ar dalībvalstu skaitu, taču aplis ir vienotības simbols. Karoga dizaina autori ir Arsēns Heics un Pauls Levījs. Eiropas karoga vēsture aizsākās 1955.gadā, kad tā metu par savu simbolu pieņēma Eiropas Padome, kas aizstāvē cilvēktiesības un iestājās par Eiropas kultūras vērtībām. 1983. gadā karogu pieņēma Eiropas Parlaments. 1985. gadā visi ES valstu vadītāji to apstiprināja par Eiropas Savienības (tolaik tā vēl bija Eiropas Kopiena) karogu.

ES MOTO „Vienoti daudzveidībā” pirmo reizi izmantoja 2000.gadā. Tas vēsta, kā Eiropas iedzīvotāji ir apvienojušies, izveidojot ES, lai strādātu mieram un labklājībai, vienlaikus bagātinoties no dažādām kultūrām, valodām un tradīcijām.

EIROPAS HIMNA - melodija, kas parasti simbolizē ES, ir no Ludviga van Bēthovena 9. Simfonijas, ko viņš komponēja 1823. gadā, par tekstu izmantodams Frīdriha fon Šillera 1785. gadā sacerēto „Odu priekam”. Himna simbolizē ne tikai Eiropas Savienību, bet arī Eiropu plašākā nozīmē. Dzejoli „Oda priekam” izpaužas Šillera ideālistiskais redzējums, proti, visi cilvēki savā starpā ir brāļi. Arī Bēthovenam bija tuva šāda interpretācija. 1972. gadā Eiropas Padome apstiprināja Bēthovena “Odu priekam” par savu himnu. 1985. gadā ES vadītāji to pieņēma par Eiropas Savienības oficiālo himnu. Bez vārdiem, visiem saprotamā mūzikas valodā tā vēsta par Eiropas ideāliem — brīvību, mieru un solidaritāti.

HIMNAS AUTORS LUDVIGS FON BĒTHOVENS

EIROPAS DIENA (9.MAIJS) - atvērto durvju diena ES iestādēs. Šajā datumā 1950. gadā Parīzē Francijas ārlietu ministrs Robērs Šūmans nāca klajā ar domu, ka Eiropā jāievieš jauns politiskās sadarbības veids, kuru īstenojot, karš starp Eiropas valstīm būtu neiedomājams. Šūmana priekšlikumu uzskata par pašreizējās Eiropas Savienības pirmsākumu. Mūsdienās, atzīmējot Eiropas dienu, ES iestādes Briselē un Strasbūrā ver vajā durvis cilvēkiem, kas vēlas iepazīties ar šo iestāžu darbu. Šajā dienā ik gadu tūkstošiem cilvēku apmeklē ES iestādes, piedalās diskusijās, dodas uz koncertiem un citiem pasākumiem, šādi uzzinot vairāk par ES.

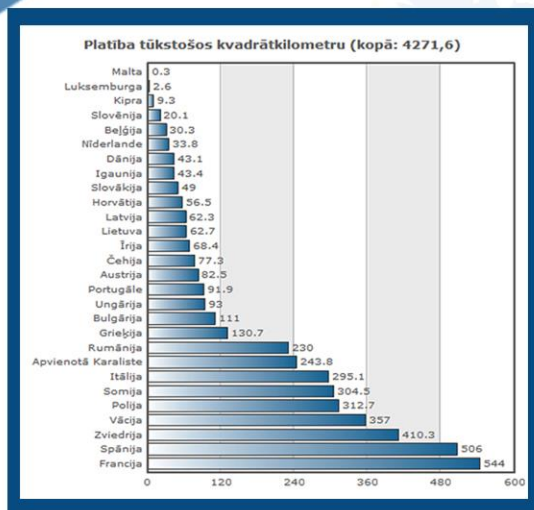
Svarīgākās ES instances

Eiropas Parlaments - tautas balss

Eiropadome un Padome - dalībvalstu balss

Eiropas Komisija - kopējo interešu aizstāve

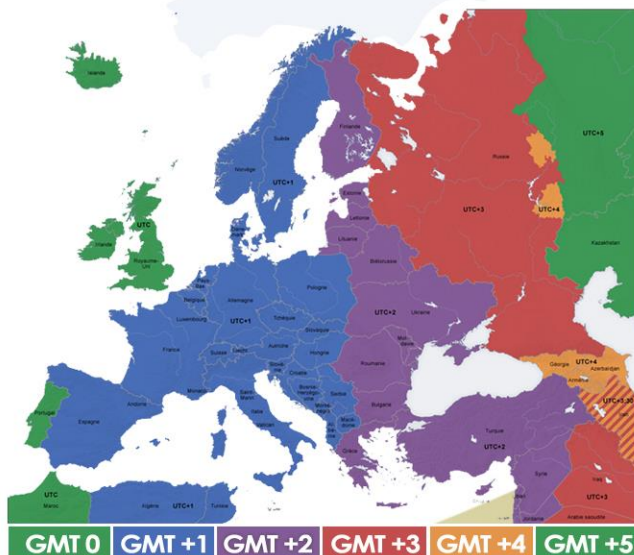
ES dalībvalstu platība

NODERĪGA INFORMĀCIJA

Ceļošana ES

LAIKA JOSLAS

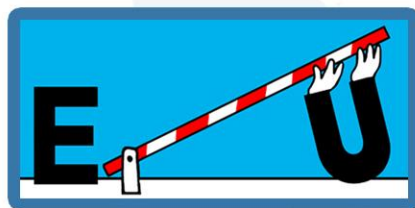
ES PILSONIEM NEPIECIEŠAMIE DOKUMENTI

Ja esat **ES pilsonis**, jums nav pienākuma uzrādīt savu personas apliecību **vai pasi**, kad no vienas Šengenas zonā ietilpstošas ES valsts iebraucat citā. Šengenas zonā robežkontrole nenotiek.

Šengenas zonā, kur netiek veikta robežkontrole, ietilpst:		
Austrija	Ungārija	Norvēģija
Beļģija	Islande	Polija
Čehija	Itālija	Portugāle
Dānija	Latvija	Slovākija
Igaunija	Lihtenšteina	Slovēnija
Somija	Lietuva	Spānija
Francija	Luksemburga	Zviedrija
Vācija	Malta	Šveice
Grieķija	Nīderlande	

Jums joprojām ir obligāti jāuzrāda derīga identifikācijas karte vai pase, kad dodaties uz Bulgāriju, Horvātiju, Kipru, Īriju, Lielbritāniju un Rumāniju un kad iebraucat no šīm valstīm. Kaut arī tās ir ES dalībvalstis, tās tomēr neietilpst Šengenas zonā, kur netiek veikta robežkontrole. Pirms došanās ceļā noskaidrojiet, kādi dokumenti jums vajadzīgi, lai dotos ārpus savas valsts un iebrauktu tajā Šengenas zonā neietilpstošajā ES dalībvalstī, kurp gribat doties.

Kaut arī Šengenas zonā jums nav vajadzīga pase, lai varētu šķērsot robežu, tik un tā **labāk vienmēr ņemiet līdzi pasi vai identifikācijas apliecību**. Tā vajadzības gadījumā (ja jūs aptur policija vai ja iekāpjat lidmašīnā u.tml.) varēsiet pierādīt, kas jūs esat.

Autovadītāja apliecības, kā arī pasta, bankas vai taksometru klienta kartes neuzskata par derīgiem ceļošanas dokumentiem un personu apliecinošiem dokumentiem.

Vai esat šādā situācijā?

- pazaudējis savu pasi vai tā jums nozagta?
- sapratīs, ka ceļojuma laikā beidzies pases derīguma termiņš?

Abās minētajās situācijās ES noteikumi paredz, ka jūs drīkstat ceļot tikai ar derīgu identifikācijas karti (personas apliecību) vai pasi. Tomēr ir pieejama palīdzība, jo ES dalībvalstīm ir izveidota sistēma šādu problēmu risināšanai. Noteikumi un procedūras dažādās valstīs ļoti atšķiras. Ja esat ES teritorijā, vispirms sazinieties ar savas valsts konsulātu vai vēstniecību. (Ja līdzīgu problēmu piedzīvojat ārpus ES un valstī, kur jūsu valstij nav konsulāta vai vēstniecības, jums ir tiesības lūgt konsulāro aizsardzību jebkurai citai ES dalībvalstij.)

NEPILNGADĪGU BĒRNU DOKUMENTI

Papildus derīgai pasei vai identifikācijas kartei visiem bērniem, kuri ceļo

- vieni vai
 - kopā ar pieaugušajiem, kas nav viņu likumīgie aizbildņi, vai
 - kopā tikai ar vienu no vecākiem,
- var būt papildus vajadzīga oficiāli noformēta ceļošanas atļauja, ko parakstījuši vecāki, otrs vecāks vai likumīgais aizbildnis(-i).

Vispirms tās valsts vēstniecībai, uz kuru ieplānots sūtīt bērnus, pavaicāji, vai ceļošanai ir vajadzīgi kādi papildu dokumenti.

Ceļošana ar lolojumdzīvniekiem (suņiem, kaķiem, mājas seskiem)

Ja esat ES pilsonis, jums ir tiesības bez ierobežojumiem ceļot kopā ar savu kaķi, suni vai mājas sesku, ja dzīvniekam ir **Eiropas lolojumdzīvnieka pase**. Šādu pasi varat saņemt no jebkura oficiāli reģistrēta veterinārārsta, un tajā jābūt informācijai par to, ka dzīvnieks ir potēts pret trakumsērgu un ka potes iedarbība nav beigusies.

Identifikācija

Jūsu dzīvniekam būs vajadzīgs elektronisks mikročips vai izlasāms tetovējums, kas ietietovēts pirms 2011. gada 3. jūlija. Kodam jābūt tādā pašam, kāds norādīts dzīvnieka pasē.

Alkohols, tabaka, skaidra nauda – cik daudz drīkst ņemt līdzī

Kad dodaties ceļā no vienas ES valsts uz citu, līdzī varat ņemt **personiskām vajadzībām**, nevis pārdošanai domātus tabakas izstrādājumus un alkoholiskos dzērienus.

Saskaņā ar ES tiesībām jums nav jāpierāda, ka preces domātas personiskām vajadzībām, ja jūsu bagāžā ir ne vairāk kā:

- 800 cigarešu,
- 400 cigarillu,
- 200 cigāru,
- 1 kg tabakas,
- 10 litri spirta,
- 20 litri stiprinātā vīna,
- 90 litri vīna (tostarp lielākais 60 litri dzirkstošā vīna),
- 110 litri alus.

Neplānota veselības aprūpe – ārsta vai slimnīcas apmeklējums ārzemēs

Ārkārtas gadījumā ikvienā ES valstī no jebkura fiksētā vai mobilā tālruņa var bez maksas zvanīt 112, lai izsauktu neatliekamās palīdzības dienestus.

Ja laikā, kad ceļojat citā ES valstī, jums ir vajadzīgs ārsts vai ārstēšana slimnīcā, Eiropas veselības apdrošināšanas karte (EVAK) jums vienkāršos administratīvās formalitātes un valsts veselības aprūpes izmaksu atlīdzināšanu.

Atcerieties, ka veselības aprūpes un sociālā nodrošinājuma sistēmas dažādās ES valstīs ir atšķirīgas. Dažās valstīs par vizīti jāmaksā tieši ārstam vai slimnīcai, citās tas notiek netieši, bez norēķināšanās ar naudu.

Mobilo sakaru viesabonēšanas tarifi

Kad citās ES valstīs izmantojat savu mobilo tālruni, lai piezvanītu, nosūtītu īsziņu (SMS) vai ieskafītos internetā, jūsu operators par to drīkst prasīt samaksu, kas nepārsniedz noteiktus tarifus.

Visā ES darbojas viesabonēšanas eiro-tarifi — maksimālā cena, ko var prasīt par sarunas minūti, īsziņu vai lejupielādēto megabaitu. To mērķis ir nepieļaut milzīgu rēķinu izveidošanos.

Maksimālie sarunu, īsziņu un datu pārraides (lejupielādes) tarifi

	No 2012. gada 1. jūlija :	No 2013. gada 1. jūlija :	No 2014. gada 1. jūlija :
Izejošās sarunas (minūtē)	€ 0,29	€ 0,24	€ 0,19
Ienākošās sarunas (minūtē)	€ 0,08	€ 0,07	€ 0,05
Nosūtītās īsziņas (par īsziņu)	€ 0,09	€ 0,08	€ 0,06
Datu lejupielāde no Interneta (par 1 MĀ*)	€ 0,70	€ 0,45	€ 0,20

* Ierobežots ir tarifs par megabaitu, bet jums aprēķinās maksu par izlietotajiem kilobaitiem.

Šīs cenas neietver PVN.

Maksimālie tarifi attiecas uz visiem (izņemot, ja esat izvēlēties īpašu pakalpojumu vai to paketi). Protams, jūsu mobilo sakaru operators var piedāvāt arī lētākus tarifus, tāpēc ir vērts salīdzināt un atrast izdevīgāko piedāvājumu.

Eiropas valstu tālsarunu kodi

VALSTS	VALSTS NOSAUKUMA SAĪSINĀJUMS	TĀLSARUNU KODS	VALSTS	VALSTS NOSAUKUMA SAĪSINĀJUMS	TĀLSARUNU KODS
AUSTRIJA	A	43	HORVĀTIJA	HR	385
BEĻĢIJA	B	32	ITĀLIJA	I	39
BULGĀRIJA	BG	359	ĪRIJA	IRL	353
KIPRA	CY	357	LUKSEMBURGA	L	352
ČEHIJA	CZ	420	LIETUVA	LT	370
VĀCIJA	D	49	LATVIJA	LV	371
DĀNIJA	DK	45	MALTA	M	356
SPĀNIJA	E	34	NĪDERLANDE	NL	31
IGAUNIJA	EST	372	PORTUGĀLE	P	351
FRANCIJA	F	33	POLIJA	PL	48
SOMIJA	FIN	358	RUMĀNIJA	RO	40
APVIENOTĀ KARALISTE	GB	44	ZVIEDRIJA	S	46
GRIEĶIJA	GR	30	SLOVĀKIJA	SK	421
UNGĀRIJA	H	36	SLOVĒNIJA	SLO	386

Ārkārtas gadījumiem: 112 – neatliekamās palīdzības tālrunis

10 ieteikumi JŪSU privātuma aizsardzībai internetā

1. JA JAUTĀ, NEATBILDIET!

Jums nav jāsniedz informācija tikai tāpēc, ka tā tiek prasīta. Ja tikai izveidojat e-pasta kontu, jums nav jāsniedz izmēlošas ziņas par sevi. Arī tad, ja pievienojaties kādam sociālajam tīklam, jūs varat līdz minimumam ierobežot personīgās informācijas apjomu, ko vēlaties sniegt. Jūs vienmēr varat norādīt neesošu e-pasta adresi, ja nevēlaties saņemt atbildi.

2. UZMANĪGI AR ŠĪKDATNĒM!

Dalieties informācijā par sevi tikai ar fīmekļa vietnēm, ko pats apmeklējāt – lai šīkdatņu (cookies) veidā tā nenonāktu trešo personu rīcībā, veiciet atbilstošus iestatījumus savā pārlūkprogrammā. Tādējādi jūs samazināsiet iespējas negodīgiem izsekotājiem zagāt informāciju, piemēram, izvietojot neīstu reklāmu jūsu apmeklētajās fīmekļa vietnēs.

3. PAROLE, NEVIS PIEKĻUVE

Pārliecinieties, ka jūsu paroles aizsargā jūsu datus un nenodrošina piekļuvi jūsu personas datiem. Neizmantojiet tikai vienu paroli, neizmantojiet vienas vietnes lietotājvārdu kā paroli citā vietnē, jo "urķi" jeb hakeri var to "atkodēt". Izmantojiet ciparus un burtus — arī dažus lielos burtus — kombinācijās, kas neveido vārdnīcās atrodamus vārdus.

4. JŪS ATDODAT, LAI CITI PĀRDOTU

Mazliet papētiet un iepazīstieties ar citu personu profilos sniegto informāciju — to, ko jūs varat izlasīt par viņiem, citi var izlasīt par jums. Arī attēlu izvietošana var radīt problēmas. Tiklīdz jūs savus personīgos fotoattēlus esat izvietojis tiešsaistē, jūsu iespējas kontrolēt to izmantošanu kļūst ļoti ierobežotas. Padomājiet divreiz, pirms dalīties informācijā par sevi.

5. TURĪET SAVUS PERSONAS DATUS PILNĪGĀ SLEPENĪBĀ!

Sociālo tīklu vietnes ir datu vācēju zelta dzīsla, tādēļ apgrūtiniet viņu darbu, nodrošinot savam profilam visstingrākos privātuma iestatījumus. Spraigās debatēs jūs varat nejauši pateikt vairāk nekā vēlētos, tādēļ pārbaudiet savus atklātos vēstījumus, lai nodrošinātu, ka nav notikusi nejauša personas datu publicēšana.

6. PIRMS ATVERAT NĀKAMĀS DURVIS, AIZVERIET IEPRIEKŠĒJĀS!

Pieslēgties sociālajam tīklam vai bankas kontam un neatslēgties no tā ir tas pats, kas atstāt savu mašīnu neaizslēgtu — "urķiem" jeb hakeriem paveras plašas iefiltrēšanās iespējas. Tādēļ novērsiet risku un atslēdzieties no kontiem!

7. KURŠ VĒLAS PIESLĒGTIES JŪSU TĪKAM?

Ja lietojat WiFi tīklu, pārliecinieties, vai jūs nepavada kāds „pasažieris”. Aizsargājiet savu tīklu ar drošu paroli un vienmēr, ja iespējams, izmantojiet WPA šifrēšanu, jo tā ir drošāka.

8. DROŠĪBA—DIVVIRZIENU IELA

Jūs rūpējaties par sava datora drošību, pievēršiet uzmanību tiešsaistē sniegtajai informācijai par sevi. Ko dara personas, kas glabā jūsu informāciju? Iespējams, jūs esat izvēlēties visaugstākās drošības iestāījumus, bet, ja vietne nevar nodrošināt jūsu informācijas drošību, jūs joprojām esat neaizsargāts. Cik uzticami ir vietņu īpašnieki un viņu drošības sistēmas?

9. ZAUDĒJUMU APMĒRA IEROBEŽOŠANA

Apsveriet iespēju izmantot maksājuma veidu, kas ir piemērots iepirkumiem tiešsaistē. Nosakiet zemu kredīta limitu, tādējādi, ja kādam izdotos piekļūt jūsu kredītkartes datiem, zaudējumi nepārsniegtu noteikto limitu.

10. LIELAJĀ DRUKĀ DOD, MAZAJĀ DRUKĀ ATŅEM

Gan tiešsaistē, gan citur pārbaudiet, par ko jūs parakstāties. Piemēram, dažādi līgumi tiek automātiski atjaunoti un jums konkrētā laikposmā ir no tā jāatsakās, ja nevēlaties, lai no jūsu kredītkartes tiktu atskaitīta nauda.

Europe Direct

Informācijas centrs Austrumlatgalē

Šis projekts tika finansēts ar Eiropas Komisijas atbalstu. Šī publikācija atspoguļo vienīgi autora uzskatus un Komisijai nevar uzlikt atbildību par tajā ietvertās informācijas jebkuru iespējamo izlietojumu